

Κυριακή Πατέρων Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου.

**« ος δ' αν ποιήση και διδάξη, ούτος μέγας κληθήσεται εν τη βασιλεία των ουρανών ».
(Μτ 5:19).**

Συνηθίζεται στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας, όταν γιορτάζεται η μνήμη ενός μεγάλου αγίου, να διαβάζονται τα ανάλογα αγιογραφικά αναγνώσματα. Έτσι και σήμερα, που “επιτελείται” η μνήμη των Αγίων εξακοσίων τριάκοντα θεοφόρων Πατέρων της εν Χαλκηδόνι Τετάρτης Οικουμενικής Συνόδου, της πολύ σπουδαίας αυτής Συνόδου που κήρυξε τον Χριστό τέλειο Θεό και τέλειο άνθρωπο, ακούσαμε τα λόγια του Κυρίου τα οποία το πρώτον ειπώθηκαν από αυτόν στο όρος των Μακαρισμών και απευθύνονταν προς τους τότε μαθητές του και μετέπειτα αποστόλους και ποιμένες της Εκκλησίας, και έχουν άριστη εφαρμογή στην περίπτωση των σήμερα εορταζομένων Πατέρων, αλλά θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχουν ισχύ και για όλους τους χριστιανούς, επομένως και για μας.

Αφού ο Κύριος χαρακτήρισε τους μαθητές του «άλας της γης» και «φως του κόσμου» και «πόλι... επάνω όρους κειμένη» και λυχνάρι που

πρέπει να λάμπει προς δόξαν Θεού, τόνισε ότι δεν ήλθε για να καταλύσει τον νόμο αλλά για να τον συμπληρώσει, να τον ολοκληρώσει και να τον τελειοποιήσει. Και κατέληξε: «Όποιος καταργήσει ακόμη και μια από τις πιο μικρές εντολές μου και διδάξει έτσι τους ανθρώπους, θα κηρυχθεί ελάχιστος στη Βασιλεία του Θεού. Όποιος όμως τις τηρήσει όλες και διδάξει και τους άλλους, αυτός θα κηρυχθεί μεγάλος στη βασιλεία των ουρανών».

Βλέπουμε λοιπόν, πόσο μεγάλη σημασία αποδίδεται από τον ίδιο τον Κύριό μας στο θέμα των εντολών, και μάλιστα όλων των εντολών. «Γιατί αυτό;» θα μπορούσε κανείς να ρωτήσει. Και τι πειράζει αν κάποιος, από το πλήθος των εντολών, παραθεωρήσει και βγάλει κάποια μικρή;

Ας δούμε όμως καλύτερα το νόημα και τη σκοπιμότητα των εντολών.

Οι εντολές του Θεού, δεν είναι μια σειρά διαταγών που τυχαία ή αυθαίρετα συνέταξε ο Κύριος. Οι εντολές προέρχονται από το τι είναι και από το πως ζει ο Θεός, και σκοπό έχουν να οδηγήσουν και εμάς στο να ζούμε όπως ζει ο Θεός και να γίνουμε, κατά χάρη βέβαια και όχι κατά την ουσία, ό,τι είναι ο Θεός.

Παράδειγμα: Μας λέει ο Χριστός: «αγαπάτε αλλήλους» ή «αγαπάτε τους εχθρούς υμών». Γιατί; Διότι ο Θεός «αγάπη εστί» και αγαπά και αυτούς που τον εχθρεύονται. Έτσι όποιος αγαπά ακόμη και τους εχθρούς του, μοιάζει με το Θεό και ζει όπως ο Θεός. Το ίδιο όταν μας ζητά να ταπεινοφρονούμε, να ελεούμε, να μακροθυμούμε, να συγχωρούμε κ.τ.λ. Μας τα ζητά, διότι ο ίδιος ο Κύριος είναι εις το έπακρο ταπεινός, μακρόθυμος και πολυέλεος, ανεξίκακος, κ.τ.λ., και πρέπει και εμείς να ομοιάσουμε κατά το δυνατόν με το Θεό εργαζόμενοι τις εντολές της ταπεινοφροσύνης, της ελεημοσύνης, της μακροθυμίας, της ανεξικακίας, κ.τ.λ. και έτσι, με την κατά δύναμη ομοιότητα να είμαστε δεκτικοί στη χάρη του Θεού και να σωθούμε. Διαφορετικά, όταν δεν υπάρχει αυτή η ομοιότητα, δεν μπορεί ο άνθρωπος να ενωθεί με το Θεό, και επομένως δεν μπορεί να σωθεί.

Γι' αυτό, ας αγαπήσουμε τις εντολές του Χριστού. Ας μη τις έχουμε ως αγγαρεία κι ας μη τις θεωρούμε καταπιεστικές. Είναι φιλόανθρωποι οδοδείκτες σωτηρίας. Αν συναντάμε δυσκολίες και ζοριζόμαστε στην εφαρμογή τους, αυτό οφείλετε όχι στη βαρύτητα των εντολών – «αι εντολαί αυτού βαρείαι ουκ εισίν» – αλλά στη δικιά μας αρρώστια, στο ότι έχουμε συνηθίσει να ζούμε στην παρά φύση και αρρωστημένη κατάσταση της αμαρτίας.

Και κάτι ακόμη. Είπαμε ότι οι εντολές του Χριστού σχετίζονται με το Θεό και τη ζωή του Θεού. Και όπως ο Θεός είναι ένας και η ζωή του Θεού είναι μία και ενιαία, έτσι και οι εντολές του Θεού είναι ένα ενιαίο και αδιάσπαστο σύνολο. Η αποκοπή, απόρριψη και μη εφαρμογή έστω και μιας εντολής – δεν μιλάμε για την από αδυναμία ή συναρπαγή μη εφαρμογή – μας αποξενώνει από την όλη ζωή του Θεού. Δεν μπορούμε να ενωθούμε με το Θεό μας, αν έχουμε όλες τις αρετές αλλά δεν έχουμε μόνο την ταπείνωση, ή μόνο τη συγχωρητικότητα κ.ο.κ., διότι δεν υπάρχει τέτοιος Θεός που να στερείται ταπεινώσεως ή συγχωρητικότητος κ.τ.λ.

Να λοιπόν γιατί ο Κύριος μας λέει, «ος εάν ουν λύση μίαν των εντολών τούτων των ελαχίστων και διδάξη ούτω τους ανθρώπους, ελάχιστος κληθήσεται εν τη βασιλεία των ουρανών». Και αυτό συμβαίνει με τους κάθε είδους αιρετικούς και πλανεμένους, οι οποίοι έχοντας ξεφύγει από τη δογματική καθαρότητα και βιωματική πληρότητα της Ορθοδοξίας μας, στερούν τον εαυτό τους, αλλά και αυτούς που τους ακολουθούν, από την πνευματική θεραπεία και τη σωτηρία.

Αντίθετα, οι πατέρες της Εκκλησίας μας, όπως οι σήμερα εορταζόμενοι, είναι αυτοί οι οποίοι “εποίησαν και edίδαξαν”. Εποίησαν όλες τις εντολές και edίδαξαν την ορθοδοξία και την ορθοπραξία. Γι' αυτό και εκλήθησαν και θα κληθούν μεγάλοι «εν τη βασιλεία των ουρανών». Αυτοί, με τη χάρη του Θεού, καθάρισαν τον εαυτό τους από την αμαρτία και αγίασαν, και το δρόμο που βάδισαν οι ίδιοι τον δείχνουν και σε μας απλανώς. Αξίζουν της εμπιστοσύνης μας και μας συμφέρει να τους υπακούσουμε.

Αλλ' είπαμε, ότι τα λόγια του σημερινού Ευαγγελίου ισχύουν και για μας. «Δεν πρέπει», μας λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, «να είμαστε χρήσιμοι μόνον στους εαυτούς μας, αλλά και στους άλλους... Το να μη συμβουλευόμαστε και προτρέπουμε και τους άλλους, μειώνει το μισθό από την τήρηση των εντολών».

Πώς όμως να εφαρμόσουμε τα λόγια αυτά του Ευαγγελίου και των Πατέρων;

Ας τονίσουμε πρώτα, ότι μεταξύ του «ποιείν» και του «διδάσκειν» την προτεραιότητα έχει το «ποιείν». «Καλό είναι», μας λέει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, «το να θεολογήσει κανείς για το Θεό, καλύτερο όμως το να καθαρίσει τον εαυτό του για το Θεό». Και ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος τονίζει ότι «το διδάσκειν άνευ του ποιείν κρίνει (κατάκρίνει) τον διδάσκοντα».

Τι να κάνουμε λοιπόν εμείς που δυστυχώς ανήκουμε στην τάξη των μη ποιούντων; Να σιωπούμε πάντοτε, και όταν ο λόγος μας είναι αναγκαίος; Και πάλι η ταπείνωση, νομίζουμε, αποτελεί τη λύση. «Εάν λαλήσεις σε κάποιον κάτι απ' αυτά που πρέπει να πεις», μας λέγει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος, «μίλησε ως μαθητής και όχι με αυθεντία και αναίδεια. Και προκαταβολικά κατάκρινε τον εαυτό σου και δείξε ότι είσαι κατώτερός του, για να δείξεις σ' αυτούς που σε ακούν την τάξη της ταπεινώσεως και να τους παρακινήσεις στο να ακούσουν τα λόγια σου και να τα εφαρμόσουν. Εάν μπορείς, σε αυτές τις περιπτώσεις, μίλησε με δάκρυα, για να ωφελήσεις και τον εαυτό σου και αυτούς που σε ακούν, και η χάρη του Θεού θα είναι μαζί σου».

Ας μιλάμε λοιπόν όταν χρειάζεται, με μοναδικό κίνητρο την ωφέλεια του αδελφού και όχι την ικανοποίηση του εγωισμού μας. Όταν δε πρόκειται ο λόγος μας να απευθυνθεί σε ένα ευρύτερο κύκλο ακροατών, ας μην επιχειρούμε κάτι τέτοιο χωρίς την ευλογία του επισκόπου, αλλά και σαν απλοί ακροατές ας μη μετέχουμε σ' αυτόν, χωρίς τη συμβουλή του πνευματικού μας.

Έτσι, με φόβο Θεού ποιούντες και με πολλή ταπείνωση διδάσκοντες, πορευόμενοι τον απλανή δρόμο των Πατέρων μας, ας έχουμε

χρηστές ελπίδες, ότι και αν δεν φθάσουμε στο ύψος της δικής τους μεγαλοσύνης, δεν θα στερηθούμε το έλεος και τη χάρη του πανάγαθου Θεού μας, στον οποίο ταιριάζει κάθε ευχαριστία και δόξα στους ατελεύτητους αιώνες. Αμήν.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>